

ترجمان دانش و کاربردی کردن تحقیقات، راهکاری جهت افزایش عملکرد پژوهشی دانشجویان علوم پزشکی

اکرم ثناگو^۱، محدثه یوسفی پور^۲، لیلا مهستی جویباری^۱

چکیده

مقدمه: یکی از اقدامات در راستای دستیابی به جایگاه دوم علمی و فن آوری در منطقه، افزایش عملکرد دانشجویان در زمینه پژوهش می باشد. هدف از این مطالعه، تبیین دیدگاه و تجربه های دانشجویان در خصوص عملکرد پژوهشی و راهکارهایی برای افزایش مشارکت دانشجویان در فعالیت های تحقیقی بوده است.

روش: این مطالعه از نوع کیفی بود که از طریق مصاحبه با ۵۰ نفر از دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی گلستان، در سال ۱۳۹۰ انجام شد. نمونه گیری مبتنی بر هدف و با حداکثر تنوع بود. از مصاحبه های انفرادی نیمه ساختار تا رسیدن به اشباع داده ها استفاده گردید. از همه شرکت کنندگان حداقل دو سؤال باز، شامل: "وقتی می گویم تحقیق و دانشجو چه به ذهن شما می آید؟" و "برای این که عملکرد پژوهشی دانشجویان افزایش یابد چه امتیازهایی دانشجویان لازم دارند؟" پرسیده شد. به منظور آنالیز داده ها از تحلیل محتوا استفاده گردید.

یافته ها: مضامینی از جمله تحقیقات کاربردی، تحقیقات جدید و آزمایشگاهی، منفعت تحقیق برای جامعه، همراهی و همدلی استاد با دانشجو و ایجاد انگیزه از این مطالعه استخراج شد. شرکت کنندگان "دانشجویی" را مترادف با خلوص نیت برای طلب علم و توسعه کشور از طریق پژوهش ذکر نمودند. گلايه اغلب شرکت کنندگان این بود که نتایج پژوهش ها به صورت کاربردی در جامعه دیده نمی شود.

نتیجه گیری: دانشجویان خواهان همراهی و همدلی اساتید و یادگیری فراتوانمندی ها بودند. انجام تحقیقات تکراری و عدم به کارگیری آن ها در جامعه سبب یأس پژوهش گران جوان می گردد. بنابراین به نظر می رسد که فرهنگ حاضر پژوهش در میان قشر جوان دانشجویی، نیاز به ارتقا دارد.

کلید واژه ها: پژوهش، دانشجو، علوم پزشکی، تحلیل محتوا، ترجمان دانش

تاریخ پذیرش: ۹۰/۹/۲۰

تاریخ دریافت: ۹۰/۷/۱۴

ارجاع: اکرم ثناگو، محدثه یوسفی پور، لیلا مهستی جویباری. ترجمان دانش و کاربردی کردن تحقیقات، راهکاری جهت افزایش عملکرد پژوهشی دانشجویان علوم پزشکی. مجله تحقیقات کیفی در علوم سلامت ۱۳۹۱؛ ۱ (۱): ۶۹-۵۹.

مقدمه

مؤثر است. در این راستا، مراکز پژوهشی وظیفه مهم تری بر عهده دارند. این مراکز در زمینه تخصصی می توانند در سطح مرزهای دانش حرکت کنند و در نوآوری ها و ابداعات و اختراعات، جایگاه مهم تری داشته باشند (۱). پژوهش در واقع حقیقت پژوهی است. حقیقت پژوهی نتیجه شناخت می باشد و شناخت چراغ راه و ابزاری برای بهبود خواهان است. ملت هایی که با حقیقت پژوهی آشنایی ندارند، نه تنها در مسایل نظری بلکه در زندگی عملی نیز محکوم به فنا هستند. چنین مردمی به آسانی تسلیم بدآموزی ها و غیرحقیقی ها می شوند و نادانسته تسلیم ناراستی ها می گردند و آن ها

اهمیت و جایگاه تحقیقات و نقش بنیادی آن در رشد و توسعه کشور امری حیاتی است. به ویژه در جوامع در حال توسعه، توجه به موضوع پژوهش و جهت دادن منابع کافی در هموار ساختن بستر توسعه کشور در کلیه ابعاد نقش کلیدی دارد. در این زمینه، جایگاه دانشگاه ها و مراکز پژوهشی در تقویت پژوهش های بنیادی از اهمیت بسیاری برخوردار است. توجه به این مراکز در تخصیص منابع کافی و فراهم سازی امکانات مورد نیاز، با عنایت به توانایی های بالقوه آن ها در سرعت بخشیدن به روند توسعه، بسیار

^۱ دکترای آموزش پرستاری، استادیار، مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی گلستان، گرگان، ایران

^۲ دانشجوی کارشناسی مامایی، کمیته تحقیقات دانشجویی، دانشگاه علوم پزشکی گلستان، گرگان، ایران

پژوهش‌گران و ابزار قدرتمند پژوهش، منشأ تحول و تغییرات بنیادی در زمینه‌های مختلف علمی، اقتصادی، سیاسی، اجتماعی و ... می‌باشد؛ چرا که یکی از مهم‌ترین معیارهای بررسی پیشرفت علمی هر کشوری تعداد محققان آن کشور و تعداد پروژه‌ها و مقالات ارائه شده توسط آن‌ها می‌باشد. بر اساس یافته‌های یک پژوهش، مشکلات در مرحله تهیه و تدوین طرح‌های پژوهشی، ناکافی بودن بودجه و موانع وقت‌گیر در راه جمع‌آوری اطلاعات است. همچنین در مرحله ارائه طرح پژوهشی، شناخت ناکافی مدیران و در مرحله اجرای طرح پژوهشی، طولانی بودن مراحل اداری تهیه وسایل و لوازم مورد نیاز تحقیق از مشکلات مربوط به انجام تحقیق بوده است (۷).

روش

در این تحقیق از روش پژوهش کیفی تحلیل محتوا استفاده شد. پژوهش کیفی، رویکردی هوشمند و ذهنی برای توصیف تجربیات زندگی و معنی دادن به آن‌ها و وسیله‌ای برای جستجوی عمق، معنی و پیچیدگی موجود در پدیده‌ها است. نمونه‌گیری، مبتنی بر هدف بود که از بین دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی گلستان در سال ۱۳۹۰ انجام گرفت. معیارهای ورود به مطالعه شامل دانشجوی بودن، تمایل به انجام مصاحبه و توانایی در بیان تجربه‌ها بود. هر مصاحبه ۲۰ تا ۴۰ دقیقه طول کشید. جلسات مصاحبه بین یک تا دو جلسه متغیر بوده است. نمونه‌گیری تا رسیدن به اشباع داده‌ها ادامه یافت یا تا جایی که با ادامه مصاحبه، داده جدیدی استخراج نشد. ۵۰ دانشجوی مصاحبه‌های نیمه ساختار شرکت نمودند. کلیه داده‌ها ضبط و کلمه به کلمه دست‌نویس شدند. ویژگی‌های فردی (سن، جنس، ترم تحصیلی و رشته) نیز ثبت شد. حداقل دو سؤال باز شامل: "وقتی می‌گویم تحقیق و دانشجوی چه به ذهن شما می‌آید؟" و "برای این که عملکرد پژوهشی دانشجویان افزایش یابد چه امتیازهایی دانشجویان لازم دارند؟" پرسیده شد. بقیه سؤالات کاوشی بودند. پس از انجام مصاحبه، متن گفتگوها از نوارها پیاده و چندین بار مرور شد. در مرحله بعدی، متن نسخه‌برداری شده چندین بار روخوانی و زیر قسمت‌های مهم خط کشیده شد تا از سایر قسمت‌ها متمایز شوند. سپس قسمت‌های مهم به کوچک‌ترین واحد معنی‌دار خود شکسته شد. داده‌های کم ارتباط و بی‌ربط کنار گذاشته شد. مضمون‌ها با توجه به تکرار و معنای خود در دسته‌هایی قرار گرفتند. نام این دسته‌ها نشان‌گر محتوای

را به جای حقیقت‌ها و حقیقی‌ها می‌پذیرند (۲). از مهم‌ترین عوامل رشد و شکوفایی هر کشوری، توجه به امر تحقیق و پژوهش در آن کشور است. دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی سه وظیفه عمده دارند که عبارت از تولید دانش، تربیت نیروی انسانی متخصص و عرضه خدمات تخصصی به جامعه می‌باشد. بخش بهداشت و درمان علاوه بر ارائه خدمات بهداشتی- درمانی و نیز آموزش پزشکی، وظیفه انجام تحقیقات کاربردی را به منظور تعیین اولویت‌ها و نیازهای بهداشتی- درمانی، در جهت افزایش بهره‌وری بر عهده دارد. بدیهی است که ارتقا و پیشرفت دانش، مرهون بررسی تولیدات پژوهشی دانشگاه‌ها و یافتن معضلات موجود است، تا راه را برای رشد فعالیت‌های پژوهشی در سال‌های آتی روشن سازد (۳). ارتقای کیفیت آموزش و تداوم آن از طریق تقویت محیط پژوهشی دانشگاه صورت می‌گیرد. این امر با شناخت مشکلات و تنگنای انجام پژوهش از دید اعضای هیأت علمی و رفع این مشکلات مسیر خواهد شد (۴).

پرورش دانش‌آموختگان واجد توانمندی‌های شناختی و گرایش‌های عاطفی برای پژوهش و نوآوری، آرمان همه نظام‌های آموزشی دنیا است. در کشور ما نیز ایجاد تحول و جنبش در این زمینه یک ضرورت و عزم ملی تلقی شده است. بی‌تردید این هدف باید به دست اساسی‌ترین عنصر آموزش، یعنی معلم تحقق یابد یکی از شاخص‌های مهم ارزیابی وضعیت پژوهشی، خودارزیابی واحدهای پژوهشی فعال موجود در آن کشور است. نگاهی به گذشته نشان می‌دهد که با پیشرفت جوامع و گذر از جامعه سنتی به جامعه صنعتی، فرایند پژوهش هم از حیطه فعالیت‌های متفرقه و پراکنده خارج شده است و شکل نهادی و قانونی گرفته است. در ایران نظام طبقه‌بندی واحدهای تحقیق بر اساس آیین‌نامه مصوبه شورای عالی انقلاب فرهنگی می‌باشد که آن را در قالب نهادهایی چون مؤسسه، مرکز تحقیقات، گروه پژوهشی و ... طبقه‌بندی می‌نماید (۵). پژوهش‌های انجام شده به ویژه در دهه اخیر، نشان دهنده این واقعیت است که همیشه موانعی بزرگ در راه انجام پژوهش وجود داشته است. به عنوان نمونه یک مطالعه با هدف تعیین تأثیر مداخلات اداری و مدیریتی بر موانع و مشکلات در راه انجام پژوهش، از دیدگاه اعضای هیأت علمی و محققین دانشگاه علوم پزشکی قم انجام گرفت (۶). کشورهایی که خواستار رقابت در عرصه جهانی هستند، بایستی موانع و تنگنای موجود را برطرف و جاذبه‌های لازم را برای تحقیقات ایجاد نمایند. امروزه مجاهدت

دانشجویان ادعا نمودند که چنان چه شاهد به ثمر رسیدن نتایج تحقیق خود باشند، علاوه بر این که آن را به نحو احسن انجام می‌دهند بلکه باعث رضایت‌مندی و انگیزه آن‌ها در پژوهش خواهد شد.

انجام تحقیقات جدید و آزمایشگاهی

جذابیت‌های تحقیقاتی-آزمایشگاهی و یا موضوعات مرتبط با رشته، آن قدر ذهن دانشجویان را مشغول کرده بود که از دوره دبیرستان جذابیت این کار برای آن‌ها باقی مانده بود. آن‌ها معتقد بودند که یکی از راهکارهای جذب دانشجو به فعالیت‌های پژوهشی، نوع تحقیقات آزمایشگاهی و موضوعات مرتبط با رشته و نو بودن است.

دانشجویان این گونه بیان نمودند: "کارهای عملی‌تر و آزمایشگاهی‌تر بشه". "یک همایشی رفته بودم درباره بیوتکنولوژی بود. اون جا روی موش و خرگوش آزمایش می‌کردند، در حالی که توی محیط ما کارها روی کاغذ بازیه! کارهای عملی ذهن رو بازتر می‌کند نسبت به طرح و دانشجو هم کنجکاوتر می‌شود". "توی مسایل اپیدمیولوژی که میان یک بیماری رو تو یک سطح می‌سنجند، توی اون جا هم خیلی خوبه. برای بچه‌های علوم پزشکی بیشتر مسایل آماری و اپیدمیولوژی خیلی خوبه، ولی خوب چنین چیزی نمی‌شه".

آن‌ها درخواست آزمایشگاه‌های مجهزتر و بیشتر را داشتند و همچنین انجام کارهای مداخله‌ای به نحوی که با بیماری سر و کار داشته باشند را ترجیح می‌دادند. کارهای توصیفی و فقط روی کاغذ را قبول نداشتند؛ چرا که معتقد بودند با کار آزمایشگاهی ذهن دانشجو باز و کنجکاو می‌شود. همچنین انجام برخی تحقیقات را وقت تلف کردن و بیهوده می‌دانستند.

مفید بودن تحقیق به خصوص برای جامعه

هر چند دانشجویان در مضمون کاربردی بودن تحقیق به اهمیت آن برای جامعه اشاره نمودند، اما به طور کلی دیدگاه آن‌ها در این مطالعه نشان داد که می‌بایست تحقیق مفید باشد. همچنین به فایده آن از جنبه‌های مختلف و این که باید بر اساس نیاز جامعه کار انجام گیرد، اشاره نمودند.

"طرح‌های تحقیقاتی ما واقعاً ارزشمند باشه. باید بیایم ارتباط بین طرح‌های تحقیقاتی مون رو با جامعه بسنجیم. نیازسنجی بکنیم از جامعه، ببینیم چی می‌خوایم، بعد بیایم. یعنی جامعه به ما موضوع بده ما بیایم موضوع رو تحقیق انجام بدیم".

آن و بیان‌گر منظور مشارکت کنندگان بود. دسته‌ها چندین بار مرور شدند و دسته‌های مشابه در یکدیگر ادغام گردیدند. در نهایت پژوهش‌گران و مشارکت کنندگان درباره معنای داده‌ها و آن چه در قالب مضامین اصلی و فرعی، دسته‌ها، محتوا و نام آن‌ها نمود یافته بود، به توافق رسیدند.

یافته‌ها

مضامین برگرفته شده از این مطالعه شامل کاربردی کردن تحقیقات، انجام تحقیقات جدید و آزمایشگاهی، مفید بودن تحقیق برای جامعه، همراهی و همدلی کردن اساتید با دانشجو در تحقیق و اصلاح انگیزه دانشجو برای تحقیق بوده است. دانشجویان در این مطالعه "دانشجویی" را مترادف با خلوص نیت در طلب علم و توسعه کشور ذکر نمودند. بسیاری از دانشجویان به دنبال خدمت‌رسانی به جامعه بودند و چون اغلب، نتایج پژوهش‌ها به صورت کاربردی در جامعه دیده نمی‌شد، گلایه‌مند بودند.

کاربردی کردن تحقیقات

دانشجویان در این مطالعه، همگی بر این عقیده و باور بودند که چنان چه روند تحقیقات رو به کاربردی رفتن باشد، زمینه را مساعد برای جلب دانشجو به تحقیق خواهد نمود. چنان چه دانشجویان شاهد انجام تحقیق بدون دیدن نتایج یا فقط آرایه در همایش و یا چاپ مقاله بدون برخورداری از نتایج آن برای جامعه باشند، مانع رغبت دانشجویان به کار تحقیق می‌شود.

دانشجویان ذکر نمودند: "پژوهش/انجام شد حالا بدش چی؟ فوقش تو یکی دو تا کنگره آرایه میدن و تموم میشه میره، نه هیچ کس از مقالشون استفاده می‌کنه نه به نتیجه خاصی می‌رسه. "نتایج تحقیق اگر به عینه دیده بشه تشویق می‌شن".

آن‌ها بر این باور بودند که هدف نباید تنها جلب تعداد زیاد دانشجو برای انجام تحقیق باشد، بلکه باید نحوه انجام تحقیق و فواید آن برای جامعه نیز مد نظر قرار گیرد.

"ادم یه کار علمی انجام می‌ده و نتیجش به کار گرفته می‌شه، وقتی تو این تغییر رو می‌بینی اون موقع یه احساس رضایت‌مندی خاصی بهت دست می‌ده". "اگر بدونم این طرح یه جا کاربرد داشته باشه، مطمئنم از نظر شخصیتی خودم دارم میگم کارم رو خیلی بهتر انجام میدم. ولی اگه بدونم هیچی فقط دارم می‌نویسم که یک امتیازی بگیرم و کاربردی هم نداره، انگیزه آن چنانی هم ندارم".

دانشجویان به قصد کارنامه پژوهشی و امتیاز برای دانشجوی نمونه شدن را مفید نمی‌دانستند.

"دانشجویان که اکثراً می‌گویند سی‌وی‌مون کامل بشه، یک مدرک تحقیقاتی داشته باشیم برای ارشدمون. اکثراً واسه این کار انجام میدن." "مثلاً من روی بیماری‌ای کار می‌کنم که توی این منطقه شیوعش زیاده، مثلاً یک چیزی که من از این آمار در آوردم بعداً به درد بخوره خیلی ارزشمند است".

نتایج نشان دهنده این بود که دانشجویان در کارهای تحقیقاتی دیدگاه جدی و واقعی داشتند. آن‌ها به هیچ عنوان نمی‌توانستند خارج از رشته و تخصص و بدیعیات، نگرش به عناوین مختلف و یا اهداف تحقیقی دانشجوی داشته باشند.

همراهی و همدلی کردن اساتید با دانشجو در تحقیق

دانشجویان مشارکت‌کننده در این مطالعه به ارزش استاد و حمایت و راهنمایی‌های او برای انجام تحقیق دانشجویی پی برده بودند و آن را لازمه تحقیق توسط دانشجو می‌دانستند. آن‌ها در دسترس بودن، پاسخ‌گو بودن، نشان دادن راه موفقیت به دانشجو در انجام تحقیق، داشتن روابط عمومی خوب، عجلن بودن با دانشجو، زیر و بم تحقیق را آموزش دادن، حمایت از دانشجو و درک دانشجویی که فعالیت تحقیقاتی دارد را ضروری می‌دانستند.

"این جا ۲ تا استاد داره که این کارا رو انجام میدن همیشه که سرشون شلوغه". "استاد راهنما خوب و خیلی راحت باشه، نه این که سخت بگیره. نمی‌دونم چه جور می‌گیره. روابط عمومی اولیه‌اش خیلی مهمه". "یعنی شرایطی فراهم بشه که این جور بچه‌ها اجازه غیبت بیشتری رو داشته باشند". "یه مشکلی هم که هست استاینداند. به سختی کار با دانشجو قبول می‌کنند، بیشتر می‌خوان به نفع خودشون عمل کنند. اساتید کمی هستند که به دانشجویان اهمیت میدن. مثلاً بهشون می‌گی می‌خوام این کار تحقیقاتی انجام بدم، می‌گیه بیا برو، انگار مسؤول اینی که موئشو بگیره یه آمپول بهش بزنه بذاره کنار. نمی‌گن تو هم بیا شرکت کن تو پروپوزال نوشتن، بیا دو تا مقاله بخون، چهار تا مقاله سرچ کن. فقط می‌خوان یه کسی باشه که کاراشونو انجام بده. یه چیزی بهشون یاد نمی‌دن. این جور نباشه".

آن‌ها معتقد بودند که استاد نباید از دانشجویان به عنوان وسیله در کار تحقیق استفاده کند، بلکه باید در تمام کار تحقیق با آن‌ها همراه باشد. اهمیت دادن به دانشجویی که کار تحقیق انجام

یکی از مباحث، مفید بودن آن بر اساس نیاز جامعه و سمت و سو دادن اساتید به مباحث اسلامی و اسلامی کردن تحقیقات بود که یکی از مشارکت‌کنندگان بیان داشت: "ما بحث اسلامی کردن علوم مختلف رو داریم. چه علوم انسانی، چه علوم تجربی، چه علوم فنی و چه صنعتی. خوب این تو برنامه پنجم هم فکر کنم چنین چیزی باشه که در کنار پیشرفت و بها دادن به بحث علم و پیشرفت‌های علمی و بحث پژوهش و تحقیقات، باید اینا رو در بستری اسلامی پیش ببریم. یعنی تلاش بکنیم که بحث اخلاق اسلامی و بحث فضای اسلامی رو تو تحقیق علوممون باز کنیم. الان ما متأسفانه همش داریم علوم غربی رو استفاده می‌کنیم. دیگه اگر بخواد تحقیقاتمون واقعاً به کارمون بیاد، باید حتماً این فضا رو ایجاد کنیم. این نیاز به این داره که یه مقدار اساتید راهنما توجه بشن".

آن‌ها معتقد بودند که کیفیت کار به کمیت کار ارجح‌تر می‌باشد. لذا چاپ مقاله در مجله بین‌المللی را به جای چند مقاله کم ارزش، پیشنهاد می‌دادند. تحقیقات اقدام پژوهی را برای برنامه‌ریزی حل مشکلات مناسب می‌دانستند. همچنین ارتباط بین دانشگاه و جامعه را برای انجام تحقیق ضروری می‌دانستند.

"یعنی الان متأسفانه این جوریه که خود دانشگاه میاد موضوع تحقیق و کار تحقیق و همه چی رو داخل دانشگاه انجام می‌ده، کار به جامعه نداره".

اصالت داشتن، ارزش داشتن، واقعی بودن، کاربردی بودن، جدی‌تر بودن، تخصصی بودن و محتوا داشتن از مضامینی بود که دانشجویان برای انجام تحقیقات دانشجویی، به طور مکرر در متن مصاحبه‌ها پیشنهاد دادند.

"تو همین دانشگاه خودمون یا خیلی از دانشگاه‌هایی که می‌دونیم و می‌شنویم تعداد زیادی طرح داره انجام می‌گیره، اما اون کاربرد خودش رو نداره، ارزش خودش رو نداره". "موضوع حداقل به درد دانشگاه بخوره یا به درد دانشکده‌مون بخوره خیلی خوبه. مثلاً فشارسنج‌ها رو خوب دقیق اندازه نمی‌گیرن. می‌گیم بیایم یه پایش کنیم ببینیم چرا، در حالی که عناوینی از قبیل بررسی نشستن روی صندلی جلو روی هوش افراد، اینا رو من واقعاً شنیدم! اینا واقعاً به درد نمی‌خوره، ولی چیزهایی که هم به درد جامعه بخوره هم مشکل‌گشا باشه ...".

آن‌ها معتقد بودند که می‌بایست هر جا مشکل وجود دارد، تحقیق صورت گیرد تا مشکل رفع شود. آن‌ها انجام تحقیق توسط

می‌دهد و پشتیبانی از او را از وظایف استاد می‌دانستند.

اصلاح و ایجاد انگیزه دانشجویان برای تحقیق

دانشجویان در این مطالعه معتقد بودند که دانشجویان در بدو ورود با خلوص نیت برای طلب علم و توسعه کشور پا به دانشگاه می‌گذارند. هدف او خدمت‌رسانی به جامعه می‌باشد. چنانچه وارد حیطه پژوهش می‌شود، هدفی جز این ندارد. دانشجویان در دانشگاه با پژوهش آشنا می‌شوند و پیش زمینه قبلی در این مورد ندارند، لذا در دانشگاه به میزان کافی فضا و امکانات پژوهشی برای همه فراهم نیست. از آنجایی که تحقیق وظایف اصلی آن‌ها در دانشگاه نمی‌باشد و تعداد اندکی دانشجویان در این زمینه فعالیت دارند، نیاز به ایجاد انگیزه و یا اصلاح انگیزه برای انجام پژوهش دانشجویی است. بنابراین برای افزایش عملکرد پژوهشی دانشجویان باید به موارد ذیل اهمیت داده شود.

"دانشجو با خلوص نیت برای طلب علم و توسعه کشور به دنبال پژوهش است و هدف او خدمت‌رسانی به جامعه می‌باشد".

در ادامه به راهکارهایی که دانشجویان برای افزایش عملکرد پژوهشی در دوران دانشجویی پیشنهاد دادند، اشاره شده است.

۱- لحاظ کردن امتیازات پژوهشی برای تحصیلات تکمیلی، استخدامی و غیره ...

دانشجویان همگی معتقد بودند که دادن امتیازاتی به پژوهش‌های دانشجویی و محاسبه آن در امتحان علوم پایه، پره انترنی و همچنین دانشجوی نمونه و یا ارشد و تخصص و بورسیه، استخدامی و گذراندن طرح، می‌تواند خود انگیزه‌ای برای افزایش عملکرد پژوهشی در دانشجویان باشد.

دانشجویان این طور بیان کردند: "ورود به ارشد بدون کنکور"، "اگر بگن امتیاز واسه ارشد هست، حتماً شرکت می‌کنم"، "الان جدیداً امتیازایی قایل میشن واسه تحقیقات، آره دانشجوی نمونه کشوری"، "برای ما تو امتحان علوم پایه بیشتر تأثیر داشته باشه. برای پژوهش یک سهمیه خاصی داشته باشه، یا تو امتحان پره انترنی که داریم یا تو امتحان استخدامی، یا تخصص امتحان بدیم". "برای این که مقالشنو کشورهای خارجی ارایه بدن و راحت‌تر بورس خارج بشن. چون بچه‌ها به خصوص خانم‌ها دوست دارند ادامه تحصیل بدن، بورس خارجی بشن بهتره حتماً".

آن‌ها معتقد بودند که در حال حاضر به برخی از فعالیت‌ها بیشتر امتیاز داده می‌شود و نیاز است به فعالیت‌های پژوهشی دانشجویی اهمیت بیشتری داده شود.

"من الان احساس می‌کنم کارهای فرهنگی خیلی بیشتر تأثیر داره تو نمونه شدن تا کار علمی. اینو باید اهمیت بیشتری بهش بدن". "بین فردی که تحقیق و پژوهشی انجام نداده با فردی که از این لحاظ عالی بوده، هیچ فرقی توی آینده و طرهمون نیست. باید تفاوت باشه بین فردی که کار پژوهشی می‌کنه، می‌خواد بره تو طرح و کسی که کار پژوهشی نمی‌کند".

دانشجویان علاوه بر دادن امتیاز در زمان دانشجویی و برای ادامه تحصیل مایل بودند که در استخدام و نحوه گذراندن طرح نیروی انسانی آن‌ها هم تأثیرگذار باشد.

۲- ترغیب دانشجویان به تحقیق با ایجاد سؤال در ذهن او

دانشجویان به برخی مسائلی که تأثیرگذار بر عملکرد پژوهشی آن‌ها بود، اشاره نمودند. اما یکی از مسائلی که پوشیده مانده است، داشتن ذهن کنجکاو و به دنبال جواب سؤال بودن می‌باشد.

یکی از دانشجویان این طور بیان کرد که: "در واقع مثلاً من الان موضوعی اصلاً مد نظرم نیست که دنبالش برم". "روحیه پژوهش‌گری رو از طریق تدریس تو بچه‌ها افزایش بدند. در واقع استادان طوری با هیجان درس بدن که بچه‌ها با اون هیجان برن دنبال پژوهش".

دانشجویان بارها و بارها به این که ایده‌ای ندارند و یا نیاز است که ذهن آن‌ها کنجکاو شود، اشاره کردند. همچنین این را از وظایف استاد می‌دانستند که با روش تدریس و یا با ایجاد چارهایی در ذهن دانشجویان او را به دنبال جواب سؤال بفرستد.

"عنوان چالش برانگیز داشته باشیم تا دانشجویان خواه ناخواه به دنبالش بره. نه این که بدونه تهش چی می‌شه".

آن‌ها بر این باور بودند که نیاز است اساتید به آن‌ها ایده برای کار پژوهشی بدهند. "یعنی خودشون به ایده‌ای بدن بگن مثلاً ما دوست داریم تو این زمینه شما کار پژوهشی انجام بدید".

در کل اساسی‌ترین مسأله نداشتن ایده برای تحقیق و موضوع و همچنین دادن فراخوانی که باعث ایده گرفتن شود، بوده است. به دنبال چرایی در موضوعات درسی بودن، بررسی موضوعات تحقیقاتی در اینترنت، ایجاد ذهن کنجکاو توسط استاد، موضوعات چالش برانگیز، جذاب بودن موضوعات، برگزاری سمینار، راهنمایی اساتید و دادن موضوع از سوی آن‌ها از مسائلی بوده است که دانشجویان آن را در کار پژوهش توسط دانشجویان ضروری می‌دانستند.

۳- سپردن کارهای اساسی‌تر به دانشجویان در روند تحقیق

بعضی از دانشجویان با علاقه کار پژوهش را شروع می‌کنند،

با هم حرکت نمی‌کنند، در تضاد هم‌اند/ان. مثلاً تا علوم پایه هیچ کار پژوهشی نیازم نمی‌شه، اصلاً به پژوهش نیاز ندارم. اصلاً برای استاد پژوهش دانشجو اهمیت داشته باشه، به نمره‌ای از درسش همیشه به پژوهش و ارایه مقاله اختصاص بده که من واقعاً بدونم که نیاز درسمه نه این که بشه، من علاقمه که پژوهش انجام بدم اما یکی هست که علاقمش نیست، ولی اگر که دولت و نظام بید، استاد جزو نمرات درسی‌اش بکنه اون می‌کشه این سمت، حالا من که کشش دارم سمتش اما به خاطر شرایط نمی‌تونم انجامش بدم." "کارگاه همیشه تو حاشیه درسمون قرار می‌گیره. یعنی مقاله و پژوهش تو اصل کار درسی ما تو دانشگاه نیست. یعنی خیلی تو حاشیه گذاشتیمش ما".

۶- نیاز به آموزش پژوهش

دانشجویان بر این عقیده بودند که برای انجام تحقیق دانشجویی، داشتن اطلاعات پایه تحقیق و مباحث مورد نیاز، ضروری است. گذراندن درس روش تحقیق، آمار و SPSS را لازم و ضروری می‌دانستند. برپایی کارگاه‌های جانبی، مقاله‌نویسی و مهارت‌های لازم در این زمینه را از ضروریات می‌دانستند و به علت محدودیت دوره، درخواست آن را در ترم‌های اولیه داشتند.

دانشجویان بیان داشتند: "قشنگ واحد تحقیقاتو پاس کنم، بعد از اون بیفتم تو تحقیقات". "به جایی که روش تحقیق رو تو ترم‌های بالا بذارن توی ترم‌های پایین‌تر بذارن". "الان یک دفعه بگیریم تو برو تحقیق کن این بچه چه می‌دونه؟! مثلاً از تحقیق و پژوهش یک چیز مبهمی تو ذهنش هست. نمی‌دونه اصلاً چی هست، به کجا می‌تونه مراجعه کنه". "الان ببینید تو ترم ۱ و ۲ اندیشه ۱ و ۲ رو پشت سر هم ارایه می‌کنند، ولی درسی مثل آمار رو می‌دارند ترم ۶ آمار یک درسی که واسه روش تحقیق و این‌ها مهمه دیگه، روش تحقیق داره". "این کارگاه‌هایی که می‌ذارن خیلی کمه یا امکاناتی که به بچه‌ها یاد میدن. مثلاً واسه پوستر درست کردن و واسه سرچ کردن و روش تحقیق و مقاله نوشتن. مثلاً تو سال ممکنه یه دونه بذارن حتی ممکنه تو اون زمان شرایط به آدم اجازه نده. باید چند دور از این کارگاه‌ها بذارن. بعد کارگاه یک روز هم جواب نمی‌ده. یعنی باید مدت رو طولانی‌تر کنند که بهره‌برداری ازش بیشتر بشه. مثلاً مباحث رو توش ریزتر بیان کنند".

دانشجویان، روش موجود آموزش روش تحقیق را مناسب ندانستند و آن را به صورت جدی‌تر و پایه‌ای‌تر و حتی رسمی در برنامه آموزشی

ولی در مسیر کار به علت انجام کار روتین و نفهمیدن مسیر تحقیق و عدم یادگیری عمیق دلسرد می‌شوند. بنابراین باید فضایی از سوی اساتید ایجاد شود که دانشجو کلیه مراحل را تجربه نماید تا یادگیری کلی برای او رخ دهد.

"به دانشجو بها بدن نه این که یک سری کارهای روتین رو انجام بدن. نه این که کاری باشه که یک فرد غیر دانشجو هم بتونه انجام بده". "شما اگر برید نگاه کنید، تحقیقاتی که می‌کنند اکثر کارا رو استادان انجام میدن. خود فرد احاطه کامل بر روند این تحقیق نداره. همه رو فقط میان یک سری کارای الکی پرسش‌نامه پخش کردن رو خودش انجام میدن به بعدش، آنالیزش و نمی‌دونم مطالعه توصیفی شو خود استاد انجام می‌ده. خود بچه‌ها انجام بدن طبیعی‌تر می‌شه. فقط استاد یک مشاور کنارش باشه".

۴- مشاوره دانشجو برای مدیریت زمان

اغلب دانشجویان نگران کمبود زمان در برنامه‌های آموزشی بودند. آن‌ها خواستار این بودند که در برنامه‌ریزی زمانی نیاز به مشاوره دارند؛ چرا که اگر در کنار درس به پژوهش مشغول شوند، کمبود وقت خواهند آورد.

"وقتی همین طوری به برنامه روزانه/نگاه می‌کنم، می‌بینم هیچ فرصتی برای تحقیق و پژوهش نمی‌مونه، اما به نظرم ما از نظر برنامه‌ریزی مشکل داریم. می‌تونن مثل سال کنکور دانشگاه‌ها از روان‌شناسان خبره و پیرانتری استفاده کنند تا طی جلساتی در دانشگاه برای بچه‌ها برنامه‌ریزی زندگی دانشجویی رو توضیح بدن".

۵- قرار دادن پژوهش در کنار درس نه در مقابل آن

از آن جایی که پژوهش در برنامه‌های درسی جایگاهی ندارد و آموزش و نمره درسی حرف اول را می‌زند، دانشجویان برای افزایش عملکرد پژوهشی، جدی گرفتن پژوهش را در کنار درس‌ها و منظور کردن نمره آن را در درس‌های روتین پیشنهاد دادند.

"الان توی دانشکده ما همه چی حرف اول رو نمره و معدل می‌زنه. به جایی که آن قدر به معدل توجه بشه پژوهش رو هم ۵۰ درصد کنند". "من ترم اول خیلی تو کار این چیزا بودم، اما ترم دوم سرد شدم. هم درسامون سنگین شد، هم از یک طرف دیدم چیز خاصی نیست، خبری نیست ولی دوست دارم". "بها بدن به این کار پژوهشی. یعنی این که، مثلاً من الان کار پژوهش رو در منافات با درسم می‌بینم. می‌دونم که اگر برم دنبال این کار پژوهشی اون طرف از درسم می‌افتم، امکان داره حتی بیوفتم! یعنی

خواهان بودند. آن‌ها این تجربه را که شامل تشکیل گروه همیار بین دانشجویان و یادگیری از همکلاسی بود، مناسب می‌دانستند.

"بچه‌ها باید این مهارت رو که برن و از بقیه دانشجوها اطلاعات بگیرن رو کسب کنند. چون بهتره بچه‌ها از بچه‌های دیگه ...".

۷- فایده فراتوانمند شدن دانشجویان با تحقیق

دانشجویان بر این باور بودند که وارد کار تحقیق شدن در دانشگاه منفعت زیادی دارد. یکی از این منافع سود رساندن به خود دانشجو است؛ چرا که دانشجو با قرار گرفتن در این مسیر به فراتوانمندی‌های زیادی می‌رسد که به هیچ وجه با برنامه آموزشی موجود نمی‌توانست آن را کسب کند.

"این توی دانشجو باید نهادینه بشه که فقط نباید تحقیق ما برای دیگران مفید باشه، می‌تونه اول برای خودمون هم مفید باشه. به هر حال ما هم عضوی از جامعه هستیم. همچنین بچه‌ها باید بدونن که وارد تحقیق شدن توانایی مون رو افزایش می‌ده به عنوان دانشجو".

دانشجویان بر این باور بودند که تنها کسب مدرک دانشگاهی کفایت نمی‌کند، بلکه یک فرد نیاز به مهارت‌هایی دارد که در راه پژوهش آن را به دست می‌آورد.

"تحقیق و پژوهش به خودساختگی خود اون فرد کمک می‌کنه. توانایی برقراری ارتباط، مهارت نوشتن و غیره ...".

دانشجویان یک بعدی بودن که تنها کسب نمره خوب باشد را بی‌فایده می‌دانستند؛ چرا که حتی در بالین، تفکر نقادانه داشتن نیاز است که آن را برگرفته از پژوهش می‌دانستند.

"معدلش بالای ۱۷ باشه. یعنی هیچی رو کاربردی یاد نگرفته، یاد نگرفته چگونه از تحقیق در بالین استفاده کنه".

دانشجویان وارد حیطه تحقیق و کمیته تحقیقات شدن را نه تنها مانع درس بلکه کمک کننده هم یافته بودند.

"قبل از این که وارد کمیته بشم معدل/افتضاح بود، اما بعد از ورود به کمیته معدل چهار نمره افزایش یافت. با بچه‌های استعداد درخشان زیادی آشنا شدم. اولش فکر می‌کردم که اوادم تو کمیته وقتم گرفته می‌شه، ولی با بچه‌های نخبه آشنا شدم دیدم می‌تونم هم به کارم برسم هم به درسم. این که بچه‌ها می‌گن نمی‌خوایم کار تحقیقاتی انجام بدیم؛ چون به درسمون نمی‌رسیم، چنین چیزی نیست".

۸- حمایت مالی از طرح‌های دانشجویی

دانشجویان یکی دیگر از مسایلی را که عملکرد پژوهشی دانشجو را افزایش می‌دهد، حمایت مالی بهتر از طرح‌های

تحقیقاتی آن‌ها می‌دانستند.

"طرح تحقیقاتی بودجه کمی داره، به سقفی داره واسه کارهای دانشجویی، واسه اساتید نه سقفش خیلی زیاده. ولی اگر بخواد مجری طرح دانشجو باشه بودجه‌ای که میدن کمه".

۹- تشویق دانشجویان پژوهش‌گر

یکی دیگر از عوامل تأثیرگذار بر فعالیت دانشجو در این زمینه را تشویق می‌دانستند. آن‌ها معتقد بودند که حتی اگر تحقیق دانشجو در جشنواره و یا همایشی برتر نشد، مسؤولین موظف هستند به روشی آن‌ها را چه از نظر معنوی و چه مادی حمایت کنند.

"جایزه‌اش سفر عمره است، این رو من می‌پذیرم یا سفر عتبات است. تشویق‌هایی مثل اردو، سفر زیارتی، مالی این‌ها هم میشه". "همین که الانم داریم دیگه. کسی که عضو کمیته تحقیقات حالا هراز گاهی تشویق میشه یا توی مثلاً مجمع عمومی دانشگاه ارزش تقدیر میشه. تقدیرهای معنوی به نظرم بیشتر از تقدیرهای مادی خوبه". "اصولی و دقیق کار انجام دادن، استانداردهای تحقیق را به کار گرفتن ..."

دانشجویان بر این باور بودند که چنان چه مراحل تحقیق با دقت، اصولی و استاندارد انجام شود، هم باعث یادگیری و هم اثر بر جذب دانشجویان به کار تحقیق می‌شود. انجام بخشی از کار آن هم پر کردن پرسش‌نامه و درگیر نشدن در بقیه قسمت‌های کار رضایت دانشجو را جلب نمی‌کند.

"اون پژوهش باید یک پژوهش استاندارد باشه. خیلی از پژوهش‌هایی که دانشجوها انجام می‌دن متأسفانه پژوهش استاندارد نیست". "کسی اصلاً نمی‌آد بسنجد کیفیت اینا چی بوده، به چه کاری اومده. اصلاً بر چه اساسی بوده، نه کار به این چیزها ندارند".

دانشجویان بر این باور بودند که نیاز به فرهنگ‌سازی در حیطه تحقیق است. یک دانشجوی محقق، اخلاق در تحقیق را می‌بایست رعایت کند. تکمیل پرسش‌نامه‌ها بدون در نظر گرفتن ضوابط و رعایت اصول درست آن می‌تواند باعث دل‌زدگی و بی‌اعتمادی بقیه دانشجویان به کار تحقیق شود. یکی دیگر از مسایل این است که مسؤولین برای برنامه‌های خود یک سری الویت‌های تحقیق را مطرح می‌کنند که بدون داشتن ضوابط درست، طرح تصویب و اجرا می‌شود و به نظر می‌آید که از فضای تحقیق سوء استفاده شده است.

"به محض این که اعلام می‌شه امسال تو اولویت تصویب و حمایت قرار داره، یک دفعه می‌بینی تو موجی از طرح‌ها تو این

فعال کردن دانشجو دارد.

نتیجه گیری

تحقیقات کاربردی، تحقیقات جدید و آزمایشگاهی، منفعت تحقیق برای جامعه، همراهی و همدلی استاد با دانشجو و ایجاد انگیزه از مضامینی بودند که از این مطالعه استخراج شده است. شرکت کنندگان در مطالعه "دانشجویی" را مترادف با خلوص نیت برای طلب علم و توسعه کشور از طریق پژوهش ذکر نمودند. گلايه غالب شرکت کنندگان این بود که نتایج پژوهش‌ها به صورت کاربردی در جامعه دیده نمی‌شود. دانشجویان در این مطالعه، جهت افزایش عملکرد پژوهشی دانشجویان علوم پزشکی به طور کلی ترجمان دانش و کاربردی کردن تحقیقات را یکی از عوامل تأثیرگذار ذکر کردند. مطالعات نشان داده است که یکی از مسایل مطرح در بهره‌برداری دانش، مراتبی است که برای کاربردی کردن دانش مطرح است. بر طبق مدل‌های مطرح، سه مرحله را برای انطباق دانش برای کاربردی کردن معرفی کرده‌اند که شامل شناخت دانش، ساخت (سنتز) دانش و ایجاد ابزار و یا محصولات دانشی می‌باشند (۸). دانشجویان در این مطالعه همگی بر این عقیده و باور بودند که چنانچه روند تحقیقات رو به کاربردی رفتن باشد، زمینه را مساعد جلب دانشجو به تحقیق خواهد نمود. چنانچه دانشجویان شاهد انجام تحقیق بدون دیدن نتایج یا فقط آرایه در همایش و یا چاپ مقاله بدون برخورداری از نتایج آن برای جامعه باشند، مانع رغبت دانشجویان به کار تحقیق می‌شود. نقص در بهره‌برداری از پژوهش موضوعی نیست که منحصر به پژوهش نظام سلامت باشد، بلکه در دیگر ارکان نظام علم و نوآوری کشور نیز دیده می‌شود. از دید نظام پژوهش سلامت، پیش از هر گونه تصمیم‌گیری در خصوص تغییر ساختارهای موجود، بایستی نظام کلان نوآوری کشور تعریف گردد (۹). یزدی‌زاده و همکاران در بهره‌برداری از پژوهش‌ها برای تصمیم‌گیری‌های نظام سلامت، بیان نمودند که بهره‌برداری از دانش در بخش‌های تولیدکنندگان و استفاده‌کنندگان از دانش و در فضای تبادل میان آن‌ها در سطوح مختلفی دارای مشکلاتی می‌باشد. مشکلات ذکر شده در محورهای خصوصیات پژوهش، پژوهش‌گران و تصمیم‌گیران، مدیریت سرمایه‌های انسانی و مدیریت پژوهش و برنامه‌ها و در نهایت سیاست در پژوهش و تصمیم‌سازی طبقه‌بندی گردید. عدم وجود یک برنامه مشخص برای ارتباط میان تولیدکنندگان و

حیطه راه می‌فته. بدون این که کمیته تشکیل بدن. بدون این که کارشناسی بکنند. اکثر اینا یعنی آدم احساس می‌کنه که داره به سوء استفاده‌ای می‌شه".

۱۰- در دسترس قرار دادن امکانات برای انجام تحقیق دانشجویان نظارت، راهنمایی و فضای مناسب برای انجام تحقیق را برای انجام بدون دغدغه کار ضروری می‌دانستند. "زمینه رو فراهم کنند. مثلاً ما به سری فیلدهایی رو تو دانشگاه خودمون داریم مرتبط با دانشگاه ما ولی ما اون اساتید مربوط رو نداریم". "اگر دانشجو آزمایشگاه می‌خواد در اختیار داشته باشه که این کارها رو انجام بده اون آزمایشگاه ساعت‌های خاصی داشته باشد که دانشجو کار انجام بده. چون تعداد دانشجوها زیاده. مثلاً روزهای خاص شاید جمعه‌ها هم پاشه بره کاراشو انجام بده. مثلاً این امکانات رو در اختیارش بذارند". "حداقل یک بانک اطلاعاتی جامعی وجود داشته باشد که بدونیم کدوم پژوهش‌ها انجام شده که ما دیگه دنبالش نریم و دوباره کاری نشه". "من الان اگه بدونم یک تحقیقی، یک نظریه‌ای خودم دارم مثلاً می‌خوام برم دنبالش ببینم درسته یا نه تحقیق روش انجام بدم اگه بدونم دانشگاه مثلاً آزمایشگاه شو در اختیار من می‌ذاره بعضی ساعت‌ها. یک حمایت مالی به من می‌کنه می‌تونم از استادها هر موقع که خواستم، اونا کمکم می‌کنند، راضی هستن که من هر موقع خواستم از اونا سؤال ببرم اونا سؤال منو جواب بدن، کمکم کنند، معلومه میرم دنبالش مگه این چیز بدیهه؟".

همچنین فعال کردن کمیته تحقیقات و در اختیار گذاشتن امکانات کمک کننده می‌باشد.

"مشکل دیگه‌ای که هست، اینه که بیشتر اوقات در کمیته تحقیقات بسته است. چرا دروغ بگم بعضی موقع‌ها هم که درش بازه چهار تا دانشجو توش نشستن، من استادی ندیدم. حالا نمی‌دونم مسؤولش چه طوریه؟!". "من خیلی با علاقه رفتم عضو کمیته تحقیقات شدم مثلاً، ولی بعد دیدم نه هیچ خبری نیست. خیلی معمولیه، انگار نه انگار کمیته تحقیقاتیه. اصلاً اسمش روش هست باید به تحقیقی چیزی توش انجام بشه ولی این جوری نبود". "من ترم اول خیلی تو کار این چیزا بودم، اما ترم دوم سرد شدم. هم درسامون سنگین شد، هم از یک طرف دیدم چیز خاصی نیست، خبری نیست ولی دوست دارم".

دانشجویان ذکر کردند که کمیته تحقیقات نقش حیاتی در

استفاده‌کنندگان از دانش هم از موانع موجود بر سر راه دستیابی به سطح ایده‌آل ترجمان دانش می‌باشد. بنابراین نتیجه گرفته شد که برای تقویت بهره‌برداری از پژوهش‌های بخش سلامت کشور، باید با یک نگاه جامع مشکلات را مشخص و راهکارهای مورد نیاز را در سطوح مختلف شناسایی نمود. توجه به نظام ملی نوآوری به عنوان یکی از زیرساخت‌های لازم برای هدفمند نمودن این اقدامات، ضروری می‌باشد (۱۰). پژوهش‌ها نشان داد که برای کاربردی کردن تحقیقات نیاز به زیرساخت‌هایی می‌باشد. دانشجویان در این مطالعه ارایه ماحصل تحقیق به صورت نشر در مجله و یا ارایه در همایش بدون برخورداری از نتایج آن برای جامعه را از موانع جلب آن‌ها به تحقیق ذکر نمودند. چنان چه در تحقیقی، مداخله برای ارتقای ترجمان دانش نشان داد که در قوانین ارتقای اعضای هیأت علمی دانشگاه نیز تعداد مقالات پژوهشی منتشر شده در نمایه‌های معتبر دنیا از جمله شاخص‌های ارتقا بوده است که به آن امتیاز تعلق می‌گیرد. این امر مبین ارتقای جایگاه و فرهنگ پژوهش در کشور است. نکته حایز اهمیت آن است که پس از انجام یک طرح پژوهشی، اغلب نتایج طرح تنها از طریق چاپ مقاله به اطلاع مخاطبین می‌رسد و برای انتقال نتایج پژوهش‌ها به مخاطبین اصلی پژوهش و کاربردی کردن آن‌ها اقدامات مناسب (ترجمه دانش) صورت نمی‌پذیرد. لذا پژوهش‌های انجام شده عملاً به نحو مقتضی و شایسته‌ای در رفع نیازهای پژوهشی کشور و در عین حال سلامت جامعه و تصمیم‌گیری‌های کلان به کار گرفته نمی‌شوند. اکنون زمان آن فرا رسیده است که با لحاظ کردن فعالیت‌های ترجمان دانش حاصل از پژوهش در آیین‌نامه ارتقا و اختصاص امتیاز به این گونه فعالیت‌ها، پژوهش‌گران نسبت به بهره‌گیری بهینه از پژوهش‌های انجام شده تشویق شوند و در این راستا تلاش نمایند. در این مطالعه قوانین ارتقای اعضای هیأت علمی در برخی از دانشگاه‌های معتبر دنیا از

منظر فعالیت‌های ترجمان دانش مورد بررسی قرار گرفته است و نتایج آن با قوانین ارتقای موجود کشور مقایسه شده است. ماحصل مطالعه شامل پیشنهاد اختصاص امتیاز به پژوهش‌هایی می‌شود که در سطوح مختلف (در سطح واحدهای سازمانی دانشگاه یا معادل آن، در سطح دانشگاه و یا در سطح کشور) منجر به تغییر در ارایه خدمات، شیوه‌های مدیریتی و یا شیوه زندگی مردم گردد (۱۱). بنابراین لازم است ترفندهایی در این زمینه انجام گیرد. در مطالعه سالمی و همکاران، موانع به کارگیری یافته‌های تحقیقاتی در عملکرد بالینی شناسایی شدند و در ۴ حیطه طبقه‌بندی گردیدند که شامل حیطه سازمانی، کیفیت تحقیق، آگاهی و مهارت و موانع مربوط به دسترسی به نتایج تحقیق بودند (۱۲). بنابراین لازم است موانع کاربردی کردن تحقیقات برطرف شود. برخی مداخلات برای ارتقای ترجمان دانش پیشنهاد شده است که عبارت از طراحی الگوریتمی برای انتخاب طرح‌های پژوهشی که نتایج آن باید انتقال داده شود، تدوین راهکار مناسب برای رعایت حقوق معنوی ذی‌نفعان پژوهش، اصلاح قوانین ارتقای اعضای هیأت علمی به منظور ایجاد انگیزه برای انتقال دانش، تغییرات مناسب در شیوه ارایه مقالات دانشگاه با پیام قابل انتقال به مخاطب، اصلاح قالب پروپوزال‌ها و گزارش نهایی پژوهش‌ها و طراحی بانک اطلاعاتی پشتیبان می‌باشند (۱۳). همچنین مجلات باید علاوه بر ساختارمند نمودن خلاصه مقالات، بخشی را با عنوان "جمع‌بندی" به مقالات اضافه نمایند (۱۴).

تشکر و قدردانی

پژوهش‌گران این مطالعه بر خود لازم می‌دانند تا از شرکت کنندگان گمنام در این مطالعه که تجربه‌های خود را در اختیار آن‌ها قرار دادند، قدردانی نمایند. همچنین از حمایت‌های معنوی کمیته تحقیقات دانشجویی دانشکده پرستاری و مامایی بویه گرگان سپاس‌گزاری می‌گردد.

References

1. Shams N. credit of the research institutes affiliated to the Ministry of Science, Research and Technology Development in the first and second 1378-1368. Quarterly journal of Research and Planning in Higher Education 2001; 7(3): 135-72.
2. Mostafavi sabzevari R. Research studies (reports). Peyke noor journal 2007; 5(3): 146-50.
3. Anbari Z, Jamshidi fard A, Setareh M. University of Medical Sciences faculty members' views Arak j about the problems in conducting research activities. Iranian Journal of Medical Education 2005; 5(2): 196-8.
4. Zynalu AA, Mohammadi M, Granmayh M, Farsam H, Khakbazan Z. Vision Research at Tehran University of Medical Sciences (views and opinions of faculty members). Iranian Journal of Medical Education 2003; 2(3): 58-9.
5. Rahmani M, Soltani B. Self evaluation research institutes affiliated to the Ministry of Science, Research and Technology. Rahyaft 2005; 35: 83-92.

6. Darabi Sh, Koohpaie AR, Yosefi MH, Komali T, Ahmari Tehran H. The Study of the Magnitude of the Research Problems before and after the Administrative and Management Interventions from the Faculty Members and Researchers' Viewpoint at Qom University of Medical Sciences. Qom University of Medical Sciences Journal 2009; 3(3): 37-44.
7. Sohrabi Z, Farajolahi M. The study Problems from the perspective of the research faculty of the School of Medical Sciences, Iran. Journal of Medical Council of Islamic Republic of Iran 2009; 27(2): 175-8.
8. Graham ID, Logan J, Harrison MB, Straus SE, Tetroe J, Caswell W, et al. Lost in knowledge translation: time for a map? J Contin Educ Health Prof 2006; 26(1): 13-24.
9. Nedjat S, Yazdizadeh B, Gholami J, Ashorkhani M, Nedjat S, Maleki K, et al. Effect of Ministry of Health and Medical Education structure on application of medical research. Hakim 2008; 11(3): 1-10.
10. Yazdizadeh B, Nedjat S, Gholami J, Changizi N, Yarahmadi Sh, Nasehi M, et al. Utilization of Research in Health System Decision Making . Hakim 2009; 12(2): 1-10.
11. Ahghari SH, Maleki K, Nedjat S. Interventions for Promoting Research Knowledge Translation: Modifying faculty members' promotion criteria. Iranian Journal of Medical Hypotheses & Ideas 2009; 3: 22.
12. Salemi S, Shokohi M, Aybposh S, Nedjat S, Kashani H. Identify barriers to using research findings in clinical practice of nurses in health centers. Iranian Journal of Epidemiology 2010; 6(1): 1-9.
13. Majdzadeh R, Ahghari SH, Nedjat S, Gholami J, Maleki K, Yunesian M, et al. Interventions for Promoting Research Knowledge Translation: An Introduction. Iranian Journal of Medical Hypotheses and Ideas 2009; 3(18): 65-71.
14. Maleki K, Ahghari SH, Majdzadeh R. Interventions for Promoting Research Knowledge Translation: Intellectual Property Rights of Stakeholders for Promotion of Knowledge Translation. Iranian Journal of Medical Hypotheses & Ideas 2009; 3(21): 47-52.

A Mechanism for Increasing the Performance of Medical Students

Akram Sanagoo¹, Mohaddeseh Yousefipour², Leila Mahasti Jouybari¹

Received date: 6.10.2011

Accept date: 11.12.2011

Abstract

Introduction: In order to stand second in the field of science and technology, research-related activities of students need to be promoted. The aim of this study was to explain the views and experiences of students regarding research. It also tried to recommend strategies for increasing the students' participation in research activities.

Method: A qualitative study with 50 students of Golestan University of Medical Sciences was performed during 2011. Purposeful sampling with maximum diversity was used to select participants. Individual semi-structured interviews were conducted to achieve data saturation. All participants were asked at least two open questions: "What does the word research bring to your mind?" and "What concessions will increase the quality of research performed by students?". Content analysis was used to analyze data.

Results Applied research", "novel laboratory research", "benefits of research for the society", "providing the students with support and empathy", and "motivation" were among the derived themes. Participants considered a student as an individual sincerely eager to seek the development of the country through science and research. Most participants complained that the results of different studies are not applied in the community.

Conclusion: Students anticipate support and empathy from their teachers. They want to learn competency. Performing duplicate research and not using the obtained results would despair young researchers. Therefore, the current research-related culture among young students requires to be promoted.

Keywords: Research, Student, Medical sciences, Content analysis, Knowledge, Translation.

Citation: Sanagoo A, Yousefipour M, Mahasti Jouybari L. **A Mechanism for Increasing the Performance of Medical Students.** Journal of Qualitative Research in Health Sciences 2012; 1(1): 59-69.

1. Assistant Professor, Nursing Research Center, Golestan University of Medical Sciences, Gorgan, Iran

2. Midwifery Student, Research Student Committee, Golestan University of Medical Sciences, Gorgan, Iran

Corresponding Author: Leila Mahasti Jouybari PhD, Email: jouybari@gmail.com